

Folketingets Socialudvalg
Medlemmerne

Den 28. maj 2013
D.nr. 1451-030
Sagsbeh. Thomas Gruber

Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696
lev@lev.dk
www.lev.dk

Evalueringen af kommunalreformen – hvor blev retssikkerheden af?

Kære medlem af Folketingets Socialudvalg

Evalueringen af kommunalreformen forholder sig stort set ikke til borgerens retssikkerhed i den reformerede kommunale struktur. Den kommunale myndighedsfunktion på socialområdet er nærmest omskrevet til det diffuse og tilsyneladende ansvarsfrie 'efterspørgsel'. Når specialiserede tilbud er presset økonomisk i disse år, forklarer evalueringen det således som nedgang i efterspørgslen.

Det er stærkt bekymrende. Ikke mindst for LEVs målgruppe (ca. 40.000 mennesker med udviklingshæmning), der trods alt må betegnes som en af de grupper, hvis helt fundamentale vilkår er blevet berørt mest af kommunalreformen.

Uden fokus på den kommunale myndigheds-/visitationspraksis overser evalueringen reelt en af de vigtigste bagvedliggende årsager til afspecialisering og videns-tab på området. Den væsentligste årsag til afspecialiseringen er nemlig ikke nogle diffuse markedskræfter, men derimod, at der siden kommunalreformen er sket markante ændringer i kommunernes *visitation* til den nødvendige specialiserede indsats.

De forskellige løsningsmuligheder, som evalueringen af kommunalreformen skitserer i rapporten, skyder derfor i vidt omfang forbi målet. De fokuserer alene på leverandør-/tilbudsniveauet, fx med overvejelser om statslige pålæg til kommuner om at opretholde eller ligefrem etablere specialiserede tilbud på området.

Men denne type statslig intervention (samt de øvrige leverandørrettede initiativer) vil kun løse en mindre del af problemerne. Helt basalt så hjælper det jo slet ikke nok at opretholde specialiserede tilbud, hvis kommunerne fortsat ikke vil visitere de borgere, som har behov for indsatsen i tilbuddene. Selvom de specialiserede tilbud eksisterer, så vil der fortsat være masser af borgere, som nægtes den specialiserede indsats, de har brug for. Dette udgør et grundlæggende retssikkerhedsproblem (se vedlagte henvendelse af 11. december 2012 om ulighed i retssikkerhed)

Min konklusion på evalueringen er derfor, at der både er behov for en *retssikkerhedsreform* og en *finansieringsreform*.

- **Retssikkerhedsreformen skal styrke retssikkerheden for den enkelte borger og kvaliteten i kommunale visitationer.** Det handler dels om reel

og opsøgende retssikkerhedsbistand til borgeren i forbindelse med sagsafgørelser og dels om styrkede krav til den faglige kvalitet af de kommunale afgørelser/visitationer (Se brev af 11. december 2012). En højere faglig kvalitet i de sociale myndighedsafgørelser er en hjørnesten i bekæmpelsen af de markante tendenser til afspecialisering. Men en styrket retssikkerhed for udsatte og sårbare borgere er samtidigt helt nødvendigt, hvis vi også reelt vil opretholde princippet om (reel) lighed for loven.

- **Finansieringsreformen skal sikre, at udgifterne på det specialiserede socialområde fordeles rimeligt og ikke-tilfældigt mellem kommunerne.** De nuværende handle-/betalingskommune-regler udgør dels en helt uacceptabel krænkelse af de berørte borgeres lige demokratiske medborgerskab. Men det paradoksale er, at de heller ikke sikrer en rimelig byrdefordeling / udligning mellem kommunerne. Den måske vigtigste baggrund for afspecialiseringen er således, at økonomisk trængte kommuner afstår fra at visitere til de nødvendige tilbud med det rette og specialiserede indhold. Ofte meget sårbare borgere i disse kommuner kommer dermed i en helt urimelig situation, hvor det er postnummeret, der afgør, om man får den nødvendige hjælp med den rette kvalitet og specialisering. De statslige refusionsordninger er i denne sammenhæng utilstrækkelige, og måske er det heller ikke nye statslige refusioner, som er svaret. Jeg har derimod ved flere lejligheder opfordret til, at der udvikles en model for bedre og mere retfærdig kommunal udligning, som også inkluderer udgifter til indsatser for mennesker med handicap. Det kan mig bekendt lade sig gøre i andre lande, som Danmark normalt sammenligner sig med – så hvorfor dog ikke også hos os?

Afslutningsvis vil jeg gøre opmærksom på, at det ikke kun er den *specialiserede* indsats, som er blevet ramt af kommunalreformen. Mennesker med udviklingshæmning betaler i disse år en uforholdsvis stor del af regningen for finanskrisen. Ikke kun målt i kroner og ører – men især fordi de kommunale besparelser på området rammer hårdt på de helt fundamentale muligheder for at leve en blot nogenlunde anstændig tilværelse med indhold og udvikling. Er det virkelig sådan, vi vil prioritere i Danmark?

Jeg håber, at I vil finde ovenstående relevant og anvendeligt i det forestående arbejde med opfølgningen på reformen. Jeg står naturligvis til rådighed for yderligere dialog.

Med venlig hilsen

Sytter Kristensen

Landsformand